

ONDERZOEK

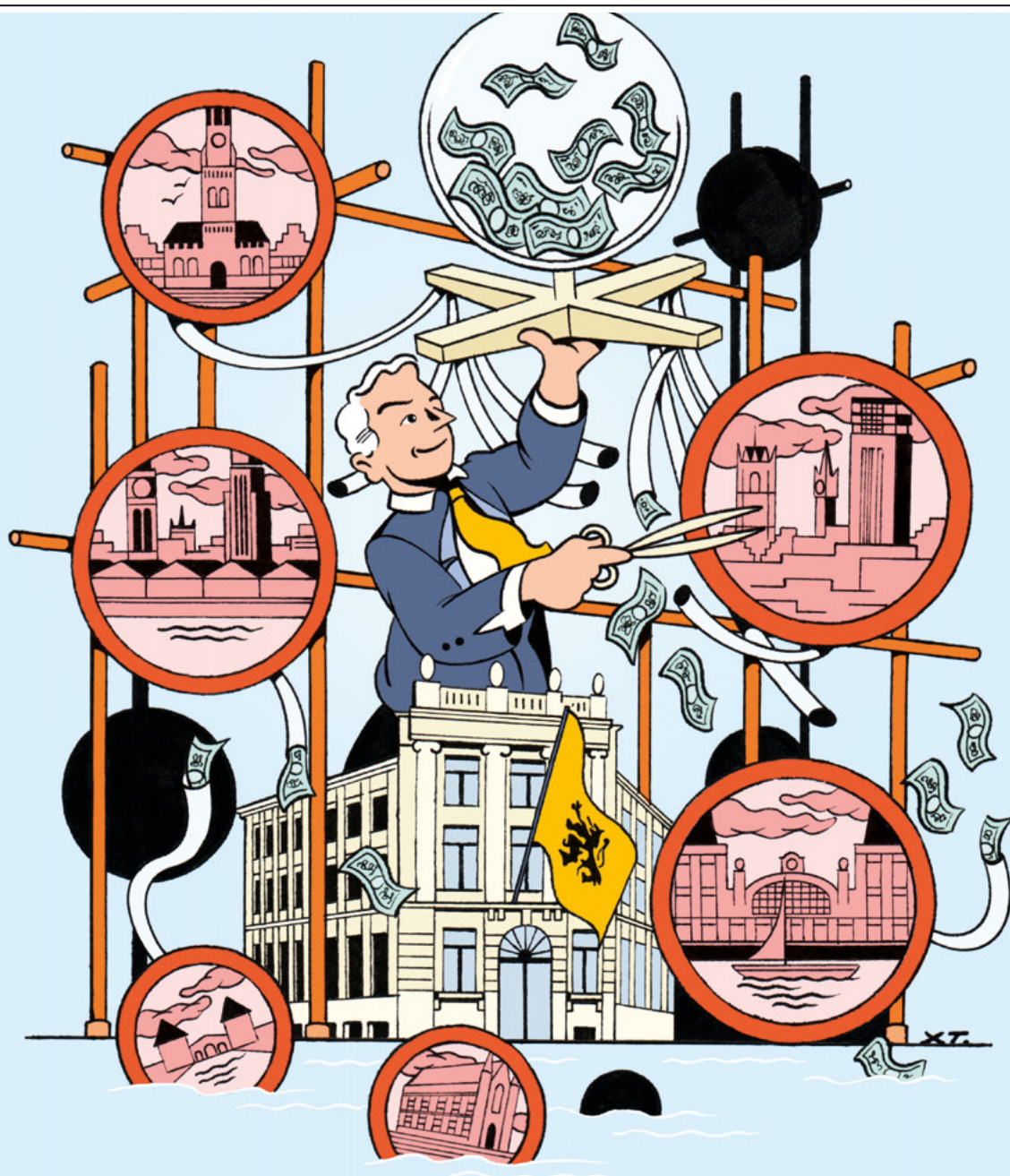
Geweld tegen vrouwen op de werkvloer neemt toe.

OP STAP

Generale repetitie van het Nationaal Defilé.

E-INCLUSIE

Iedereen toegang tot een digitale maatschappij.

Nieuwe rechtspositieregeling duwt
kleinere steden en gemeenten kopje onder

18 Op stap

Achter de schermen bij de generale repetitie van het Nationaal Defilé.

04 Het gesprek

Marleen Evenepoel neemt afscheid als administrateur-generaal van het Agentschap Natuur en Bos.

06 De nieuwe rechts-positieregeling

Wat er nu op tafel ligt voor de Vlaamse lokale besturen is absoluut onaanvaardbaar.

10 Enquête op het werk

Opkomen voor vrouwenrechten blijft nodig, tonen stijgende geweldcijfers aan.

14 Het cijfer

Pleidooi voor een Vlaamse Renovatiemaatschappij.

15 De Militant

Samen met Thomas genieten van gratis Brugs stadsfestival Moods!

16 De Militant

Dirk Vandesompele over het voorakkoord met minister Petra De Sutter.

20 E-inclusie

Hoe wil ACV Openbare Diensten iedereen toegang geven tot een digitale maatschappij?

22 2 jaar later

Wat veranderde er in de Vlaamse zorgsector?

NT | EDITIE N°55 |
COLOFON

CONCEPT & REDACTIE
The Fat Lady

COVERBEELD
Xavier Truant

COÖRDINATIE
Dorien De Wit,
Pers & Communicatie
ACV Openbare Diensten

DRUK
Roularta Printing
www.roulartaprinting.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Jan Coolbrandt

DE VAKBOND ALS BAKEN IN ONZEKERE TIJDEN

Bij de start van het nieuwe werkjaar organiseerde het Vlaams ACV haar congres in Gent. Het was de eerste keer na corona dat honderden militanten zich verzamelden en zoals vroeger debatteerden over cruciale thema's zoals wonen, mobiliteit, samenleven en leren, zorgen voor elkaar én de rol van de overheid in onze samenleving.

De energiecrisis hangt als een zwaard van Damocles boven ons hoofd. Alle deelregeringen en overheden in dit land hebben nu de cruciale opdracht om burgers te ondersteunen, werknemers op te leiden en toe te leiden naar werkbaar werk, wonen betaalbaar te houden, om te investeren in openbaar vervoer, in renovatie en isolatie van woningen, ook van diegenen die het zich financieel niet kunnen veroorloven. Er moet dringend werk gemaakt worden van een krachtadig sociaal beleid met maatregelen om de energiefactuur van de mensen te doen dalen. Genoeg getalmd!

Op federaal niveau mag er geen sprake van zijn om nu de automatische indexaanpassing in vraag te stellen. Deze index is cruciaal om de koopkracht van de werknemers min of meer op peil te houden. Opmerkelijk trouwens dat de prijzen in België veel sterker stijgen dan in onze buurlanden. Ook daar mag tegen opgetreden worden.

De maatregelen om de energiefactuur betaalbaar te houden mogen ook geen vestzak- broekzakoperatie worden. Wat men heeft mag via de fiscaliteit niet worden afgenomen. En wat met de grote overwinsten die energiebedrijven maken op de kop van de burger? De boodschap is duidelijk: die moeten we afromen en inzetten om de koopkracht te ondersteunen.

Als ACV hebben wij tal van voorstellen om deze crisis aan te pakken, bijvoorbeeld over de verdeling van de welvaartsenveloppe voor uitkeringsgerechtigden. Ook Europa kan en moet nu optreden. Een Europees plafond op de energieprijzen is dringend en kan soelaas brengen. Waarop wachten we!

Wij hopen dat wij gehoord worden en dat alle regeringen maatregelen treffen. Anders dreigt een heel onrustig najaar. Ondertussen hebben we als vakbond de regering en de werkgevers alvast de wacht aangezegd.

In deze crisis kunnen wij tonen dat we staan voor een solidaire samenleving. En samen komen we er wel uit!

Jan Coolbrandt is voorzitter van ACV Openbare Diensten

Reacties kan je sturen naar de redactie via: nt@acv-csc.be

Reacties: jan.coolbrandt@acv-csc.be

Op 1 augustus ging Marleen Evenepoel, administrateur-generaal bij Natuur en Bos van de Vlaamse overheid, met pensioen. Het Agentschap beschermt en ontwikkelt ruim 90.000 hectare aan natuurgebieden, bossen en parken in Vlaanderen. Maar volgens Evenepoel wordt dat moeilijk met minder personeel.

‘Toen ik begon in 2006 was er het Grote Niets. Je had binnen de Vlaamse overheid een afdeling Natuur en een afdeling Bos en Groen en die werden min of meer op een hoop gesmeten. In de loop der jaren zijn we er toch in geslaagd om er een coherent geheel van te maken en mede dankzij de zeer goede relaties met onze stakeholders het Agentschap op de kaart te zetten. De voorbije jaren hebben we toch heel wat bijkomende natuur gerealiseerd. Zeker in de coronaperiode merkten heel wat mensen dat er nood is aan goede en betere natuur in Vlaanderen.’

‘Ik was al die tijd ACV-lid en ben ook van plan om dat na mijn pensionering te blijven. Ik kon me tijdens mijn functie moeilijk manifesteren als vakbondslicid omdat ik neutraal diende te zijn. Moeilijk was dat niet, het was nu eenmaal mijn taak om over de belangen van iedereen te waken.’

‘Besparingsmaatregelen waren en blijven echter een moeilijke aangelegenheid. Het aantal taken van het Agentschap steeg. Op zich is dat goed: het betekent dat het goed gaat met onze natuur. Helaas worden die taken door steeds minder mensen uitgevoerd. Hoe efficiënt we ook werken, op een dag is de rek uit het elastiek. Ik denk dat we die dag nu wel bereikt hebben. Iedereen weet dat er begrotingstekorten zijn en daar mogen we niet blind voor zijn. Maar nu wordt het echt tijd dat we stoppen met te besparen op het menselijk kapitaal.’ 🍷

TEKST
Willem-Jan van Ekert

FOTOGRAFIE
Anton Coene

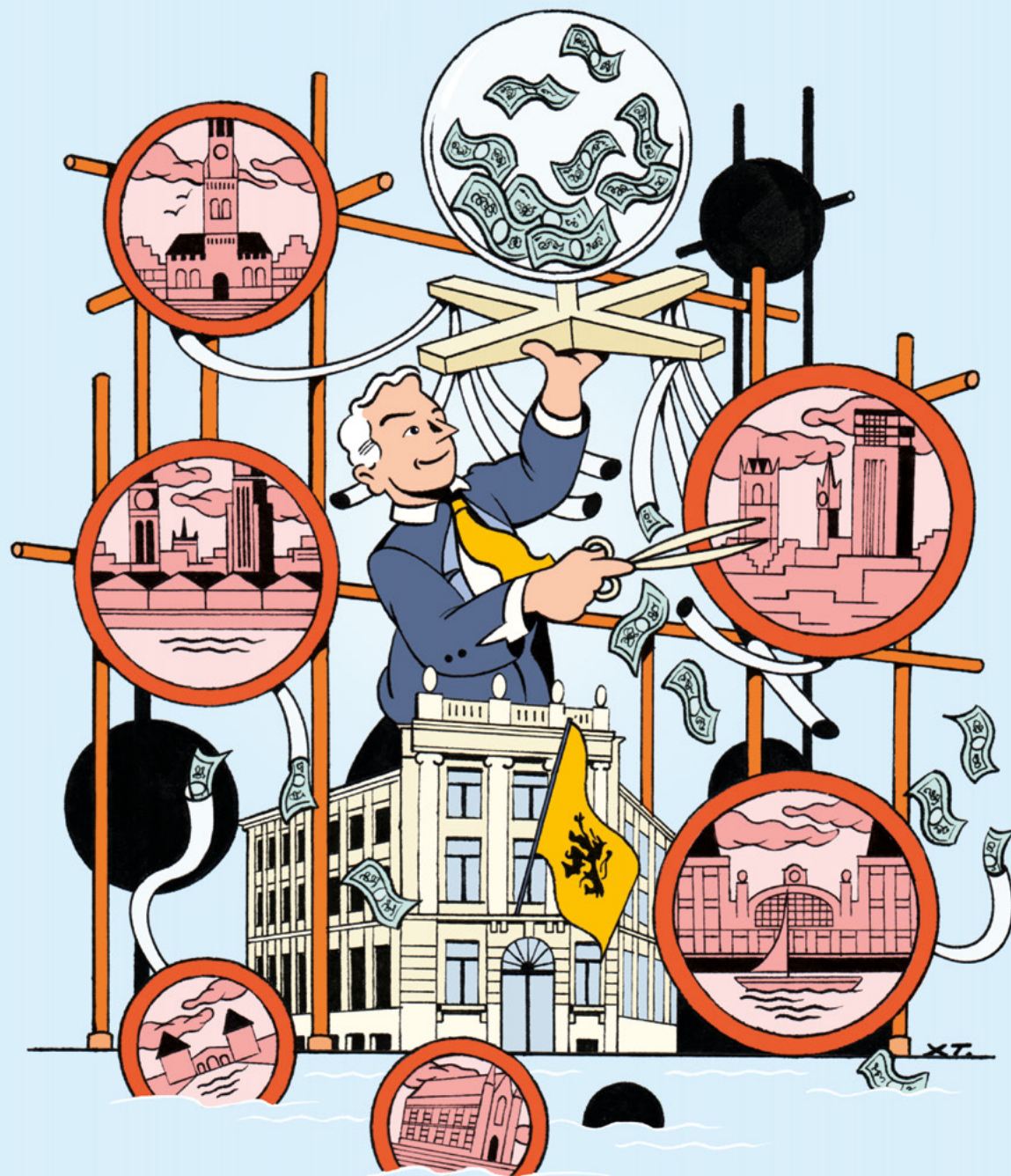
‘Tijd om te stoppen met besparen op ons menselijk kapitaal.’

Minister Somers wil de rechtspositieregeling van de lokale en regionale besturen moderniseren. “Geen probleem”, klinkt het bij nationaal secretaris Christoph Vandenbulcke en bij stafmedewerker Joris Lermytte. “Waar we echter een groot probleem mee hebben, is dat de minister de besturen hiervoor volledig verantwoordelijk wil maken. En dat kunnen zeker de kleinere gemeenten niet aan.” Krijgen we toch nog een warme winter?

TEKST
Willem-Jan van Ekert

ILLUSTRATIE
Xavier Truant

RECHTSPOSITIEREGELING NAAR DE PRULLENMAND

“Dit is absoluut niet ok!”

De Vlaamse regering wil de huidige rechtspositieregeling van de lokale besturen naar de prullenmand verwijzen. Want lokale besturen hebben behoefte aan meer autonomie, klinkt het. Minister Somers wil daarom vanaf 1 januari 2023 een nieuw kaderbesluit, de onderhandelingen daarover lopen momenteel.

ZONDER VOOROVERLEG

“Lopen is veel gezegd, we staan namelijk stil met de onderhandelingen”, zegt Christoph Vandenbulcke. “We zijn onder een slecht gesternte gestart. De Vlaamse regering keurde twee cruciale dossiers zonder vooraankondiging op 20 mei plots goed: het ontslagdecreet, waarbij statutairen eenvoudiger ontslagen kunnen worden, en het dossier van de rechtspositieregeling.” In de ogen van Christoph een minimalistisch kaderbesluit met het credo: totale autonomie voor de lokale besturen. “Zeer onrealistisch en al helemaal wanneer dit per 1 januari in werking moet treden. Normaal gezien zijn we daar jaren mee bezig. Dit nieuwe kaderbesluit heeft ook geen enkele juridische onderbouw: niemand werd vooraf geraadpleegd. De Vlaamse regering kiest de vlucht vooruit en smijt alles uit het regeerakkoord ineens op tafel, onder het motto: ‘lukt het niet dan is het toch goed geprobeerd’. Het zorgt in elk geval voor een enorme schok onder de lokale en regionale besturen. De slechte onderbouw en verloop van de onderhandelingen beloven niet veel goeds. De wet op het syndicaal statuut verplicht de overheid om onderhandelingen

aan te gaan met de vakorganisaties, helaas niet om een akkoord af te sluiten. De kans dat er nog constructieve gesprekken plaatsvinden, wordt met de dag kleiner.”

De Vlaamse regering stelt dat de lokale besturen zelf vragende partij zijn voor meer autonomie binnen de rechtspositieregeling. Christoph Vandenbulcke: “Voor een deel is dat waar. Dat gaat dan vooral over hoe personeel geselecteerd en aangeworven wordt. Maar we hebben zware twijfels of de roep naar autonomie algemeen is. Vergeet niet dat er slechts

Als de arbeidsvoorwaarden zo divers worden in 300 gemeenten en steden, dan ontstaat er automatisch een concurrentiestrijd en een jacht op talent.

een handvol besturen zijn die de capaciteit en knowhow hebben om autonoom om te springen met de rechtspositie van het personeel. Het merendeel, 90 procent van de besturen, kan dit niet aan zonder zware ondersteuning van veel te dure consultancy. De totale autonomie zoals die nu opgediend wordt met dit kaderbesluit vraagt om zoveel lokale invulling dat het voor besturen ondoenbaar is met de huidige personeelsbezetting.”

METEN IS WETEN

Om te weten te komen hoe groot de roep is naar meer autonomie, hield ACV Openbare Diensten een bevraging onder de algemeen directeurs van lokale besturen. 151 van hen namen deel. Joris Lermytte: "Autonomie in deze context wil zeggen dat gemeenten, lokale besturen voor een deel zelf keuzes kunnen maken over hun personeelsbeleid. Het probleem is dat er in Vlaanderen 300 lokale besturen zijn die min of meer dezelfde diensten aan de burgers moeten aanbieden. De zin van een totaal verschillend personeelsbeleid (want dat zou het gevolg zijn van het nieuw kaderdecreet) in al die besturen is ver te zoeken."

De algemeen directeurs willen wel meer vrijheid in hun keuzes, blijkt uit de enquête. "Maar wanneer we specifiek doorvragen naar de verschillende elementen van het personeelsbeleid, dan wordt het beeld veel genuanceerder. Niet voor elk element is er evenveel behoefte aan autonomie. Uiteindelijk blijkt dat er maar twee personeelsinstrumenten zijn waarvoor men meer autonomie wenst: loopbaanbeleid en werving en selectie. Voor alle andere elementen is die behoefte veel minder duidelijk, zoals voor de salarisschalen, tucht, evaluatie, anciënniteit, verloning, uitstroom, personeelsformatie, toelagen en vergoedingen. Voor vakantiedagen, verloven en afwezigheden en ziekteregeling vinden de algemeen directeurs dat de huidige regeling volstaat. De conclusie van de bevraging is dan ook dat meer autonomie niet de sleutel tot een beter personeelsbeleid bij de lokale besturen is."

"Er zijn heel wat grote steden die wel een eigen personeelsbeleid kunnen voeren. Maar kleinere besturen hebben vooral nood aan een goede ondersteuning. Er is ook een perceptieprobleem: veel besturen beseffen niet hoeveel autonomie ze al hebben. Als het Vlaamse

Er zijn heel wat grote steden die een eigen personeelsbeleid kunnen voeren. Maar kleinere besturen hebben vooral nood aan een goede ondersteuning.

JORIS LERMYTTE

voorstel voor meer autonomie schaalvoordelen beoogt, dan moet je de 300 besturen niet allemaal iets anders laten doen. Daarom willen we het overleg houden op Vlaams niveau. Dat is veel efficiënter: een akkoord met hen geldt dan voor alle lokale besturen."

START VAN CONCURRENTIESTRIJD

Christoph Vandenbulcke: "Als de arbeidsvoorwaarden zo divers worden in 300 gemeenten en steden, dan ontstaat er automatisch een concurrentiestrijd en een jacht op talent. De kleinere besturen worden dan kaalgeplukt door grotere gemeenten die sowieso al bevoordeeld zijn door meer middelen uit het Gemeentefonds. Het is zoals in het voetbal: als je geld hebt, dan kan je je makkelijker versterken. Maar als je in de onderste regionen vertoeft en je hebt weinig kapitaal, dan kan je geen mensen aantrekken. Met dit minimaal kaderbesluit komt alles wat minister Kelchtermans in 1993 liet vastleggen op het gebied van salarisschalen, diplomavooraan, graden en niveaus op losse schroeven te staan. In feite worden alle sectorale akkoorden sinds 1993 onderuitgehaald."

"Minister Somers geeft zelf aan dat dit voorstel politiek-ideologisch is ingegeven. Maar sectorale akkoorden opzeggen is een directe oorlogsverklaring aan de vakbonden. Somers beweert dat zal gerespecteerd worden wie wil vasthouden aan de huidige regelingen. Maar ik vrees dat hij de besturen zal verleiden met het credo van 'meer vrijheid'.

Jammer, er was bereidheid bij de vakbonden om rond de tafel te zitten. Ook de academische wereld wilden we erbij betrekken om tot een goede rechtspositie voor statutairen en contractuelen te komen. We wilden praten over een eenheidsstatuut binnen de lokale en regionale besturen, nog altijd het grootste bestuursniveau in ons land. Maar we zien dat de politiek-ideologische lijn voorrang krijgt boven het algemeen belang. Wat heb je aan een rechtspositieregeling waar niemand tevreden over kan zijn? Bij ongewijzigde situatie geven wij in elk geval geen akkoord want het biedt het personeel geen hoop op verbetering. Integendeel: ik verwacht dat veel lokale besturen die krap bij kas zitten een besparingsronde zullen opstarten."

GEEN KROKODILLEN

"Sinds we het vertrouwen in minister Somers hebben opgezegd, ziet hij liever geen vakbonden meer aan het Martelaarsplein. Met dit nieuwe decreet zegt hij eigenlijk tegen ons dat we het maar moeten uitvechten met de lokale besturen, die krijgen immers de autonomie. Dit is voor ons niet ok! Vlaanderen bespaart door taken over te dragen naar de lokale en regionale besturen, zonder dat daar meer middelen tegenover staan. We willen best meegaan in het verhaal van modernisering en vereenvoudiging van de rechtspositieregeling, we zijn geen krokodillen. Maar een aantal zaken kunnen voor ons niet. Het ontslagdecreet moet van de baan en de salarisschalen Kelchtermans zijn misschien voor verbetering vatbaar, maar moeten in se blijven. We willen een einde-loopbaanregeling en een formele evaluatie en feedbackcyclus voor het personeel, want die ontbreekt nu totaal. Voor de ruime zorgsector willen we een apart besluit om komaf te maken met de continue druk van de privatisering. Als de Vlaamse overheid hieraan tegemoet wil komen, dan kunnen we praten. Anders wordt het een hete herfst en winter."

Wat heb je aan een rechtspositieregeling waar niemand tevreden over kan zijn?

CHRISTOPH VANDENBULCKE

46,5%

geeft aan dat
geweld tegenover
vrouwen meer
voorkomt dan
tegenover mannen

Geweld tegen vrouwen op de werkvloer neemt toe

Opkomen voor vrouwenrechten op en naast de werkvloer, het is nog steeds nodig. Dat bewijst een nieuwe enquête van de genderwerking bij ACV Openbare Diensten. “Vrouwen worden nog te vaak het slachtoffer van geweld. Dat moeten we aanpakken”, zegt ere algemeen voorzitter Lea Vanschoenwinkel.

TEKST
Nathalie De Bisschop

FOTOGRAFIE
Damon De Backer

Ze was twaalf jaar lang algemeen voorzitter van de centrale ACV Openbare Diensten. Nu is Lea Vanschoenwinkel al enkele jaren met pensioen, maar blijft ze zich als ere algemeen voorzitter inzetten voor vrouwenrechten. De genderwerkgroep heeft een enquête afgenomen over geweld tegen vrouwen op het werk.

Met deze enquête wil de genderwerking militanten een beter zicht geven op de situaties waar vrouwen soms mee te maken krijgen en hen beter opleiden: welke wetgeving bestaat er en hoe kunnen ze slachtoffers helpen.

Jullie hebben een bevraging gedaan waarin jullie polsen naar geweld op vrouwen. Waarom was die enquête nodig?

“Het geweld op vrouwen is sinds de coronacrisis gestegen. Mensen lopen zenuwachtiger en daar zijn vrouwen vaak als eerste het slachtoffer van. Dat voelt iedereen aan, maar we wilden graag meer inzicht in het soort geweld.”

Wat zijn de grootste conclusies?

“Vooral het verbaal geweld is gestegen. Daar kan je je wel iets bij voorstellen. Denk aan de vrouwen die in de thuiszorg, in de ziekenhuizen of in een kinderopvang werken. Zij staan op de eerste rij als het misloopt. Ook het feit dat 38 procent van de geweldplegingen door hiërarchische meerderen gepleegd is, viel me op. Dus door iemand die boven jou staat. Ook de andere groepen vind ik zorgwekkend. In meer dan dertig procent van de gevallen gaat het om collega's.”

Om wat voor geweld gaat het dan?

“Het gaat telkens om geweld op vrouwen omwille van het 'vrouw zijn'. In de meeste gevallen gaat het over verbaal geweld, maar ook vijftien procent geeft aan dat ze al het slachtoffer waren van psychologisch geweld en tien procent van seksueel geweld.”

“Wij kunnen vrouwen begeleiden naar hulp en aan de alarmbel trekken bij werkgevers.”

LEA VANSCHOENWINKEL

Onze maatschappij is doorheen de jaren enorm veranderd, de vrouwenwerking ongetwijfeld ook.

“Toen ik werd verkozen tot voorzitter van de sector lokale besturen, zei de secretaris tegen mij dat hij niet samenwerkte met vrouwen. Dat moet in de jaren tachtig geweest zijn. ‘Dat zullen we nog wel zien’, antwoordde ik hem toen. Hij heeft het anderhalf jaar volgehouden, tot ik op een congres moest spreken. Die man zei tegen mij dat ik mijn tekst voor mijn speech eerst aan hem moest voorleggen. Ik weigerde en deed mijn speech, zonder dat hij wist wat erin stond. Na het congres kwam hij me feliciteren en vertelde hij me: ‘Nu kunnen we samenwerken’. De aanhouder wint.”

35%

35 procent geeft aan dat geweld invloed heeft op hun job

60%

geeft aan dat geweld invloed heeft op hun privéleven én op hun geestelijke en fysieke gezondheid

Dat soort dingen kom je nu toch niet meer tegen?

“Ik heb soms de indruk dat het terug aan het keren is. In het nationaal comité streven we naar een gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen. Dat werkte tot enkele jaren geleden goed, tot er plots een aantal vrouwen weggingen uit het comité om diverse redenen. De lege stoelen werden stilzwijgend ingenomen door mannen.”

Je moet dus alert blijven.

“Inderdaad. En dat gaat niet om voorbeelden van twintig jaar geleden. Dat gebeurt nu.”

Blijven de onderwerpen dezelfde als toen jij begon?

“De invulling was vroeger misschien anders, maar het gaat om dezelfde thema’s. De eerste vrouw die geneeskunde wilde studeren, kleepte zich als man, met opgeplakte snor. Ze eiste haar plek op. Nu moet je dan wel geen snor meer opkleven, maar het thema is niet anders: vrouwen moeten hun plek opeisen.”

Soms hoor je stemmen in de maatschappij die vragen of feminisme nog nodig is. Wat denk je daarvan?

“Dat is een gevaarlijke gedachte, zeker bij jonge vrouwen. Kijk naar vrouwen in de politiek. Daar hoor je regelmatig stemmen die zeggen dat ze zich niets aantrekken van de ongelijkheden en dat die binnen hun partij niet zouden bestaan. Enkele jaren later zie je dat ze de politiek verlaten omdat ze toch onvoldoende kansen hebben gekregen.”

Dat is natuurlijk niet nieuw.

“Neen, maar de verrechtsing van onze maatschappij zet een aantal gevaarlijke precedentes. We moeten beseffen dat verworven rechten niet vanzelfsprekend zijn. Denk aan de nieuwe abortuswet in de Verenigde Staten. Of de groeiende haat voor de lgbtqia+-gemeenschap. Als je met iemand die rechtse gedachten heeft in een bestuur zit als vrouw, moet je voortdurend op je hoede zijn.”

Wat is je hoop voor de toekomst? Dat een genderwerking niet meer nodig is?

“Daar geloof ik niet in. Dat kan pas als mannen en vrouwen echt gelijke kansen hebben en als minstens de helft van de mandaten automatisch naar vrouwen gaat. En dat van het laagste tot het allerhoogste comité. Ik geloof niet dat dat ooit zo zal zijn, dus moeten we blijven timmeren aan die weg.”

Met vragen over dit onderwerp kun je terecht op OD-Gender@acv-csc.be. Op maandag 21 november 2022 organiseert ACV Openbare Diensten een studiedag over het thema ‘Geweld tegen vrouwen op het werk’. Meer info vind je binnenkort op onze website.

Wat mogen we daaronder verstaan?

“Dat kan vanalles zijn, van proberen benaderen tot seksueel getinte moppen of zelfs ongewenste aanrakingen. Uit een andere enquête weten we dat vrouwen die in de thuiszorg werken zeer kwetsbaar zijn. Denk bijvoorbeeld aan de verpleeg- en zorgkundigen en de maatschappelijk assistenten in de thuiszorg. De situaties waarin vrouwen soms terecht komen zijn schrijnend. Zo zou er een patiënt geweest zijn die de vrouwen verplichtte om naakt voor hem te poseren. Die durfden niet weigeren uit angst om hun job te verliezen.”

Ze hadden het gevoel dat ze geen andere keuze hadden?

“Inderdaad. In een andere getuigenis hoorde ik een vrouw zeggen dat ze elke dag met schrik ging werken. Pas als ze terug thuis kwam en er was niets gebeurd die dag, kon ze ontspannen. Ze vertelde dat ze geen keuze had: er moest brood op de plank komen voor haar kinderen.”

Zulke dingen neem je ook mee naar huis.

“Absoluut. Als je je niet goed voelt op je werk, kom je niet al fluitend thuis.”

Had je deze resultaten verwacht?

“Eigenlijk wel. Jammer genoeg verbaast het me niet. Als je met de materie bezig bent, weet je dat er dingen zijn die niet kloppen. Je ziet en hoort veel als je met vrouwen praat.”

Doet de werkgever voldoende?

“Die vraag hebben we ook gesteld in onze enquête. Meer dan twintig procent vindt van niet en meer dan de helft weet het niet. Ook dat laatste cijfer zegt genoeg. Als de werkgever het niet doet, dan kunnen wij als vakbond helpen. We steken nu een programma in elkaar om onze militanten te informeren over wat zij kunnen doen. Zij staan in contact met heel wat mensen en weten vaak heel snel waar er problemen zijn.

30%

In 30 procent van de gevallen van geweld zijn er acties ondernomen. Voor de helft van de gevallen was dat niet voldoende

Het is belangrijk dat zij doorverwijzen naar de juiste instanties, dat zij weten welk sanctiebeleid het bedrijf voert, en aan de alarmbel kunnen trekken bij werkgevers.”

Stel dat ik word gepest op de werkvloer en ik stap naar een ACV-militant. Hoe kan die me helpen?

“Die kan er in eerste instantie zijn om naar je te luisteren, je door te verwijzen naar de juiste diensten om tot een oplossing te komen voor het probleem. Onze ACV-militant kan een gesprek starten met de werkgever en optreden als bemiddelaar, maar kan de vrouw in kwestie ook doorverwijzen naar psychologische begeleiding of helpen om een klacht in te dienen.”

Zoals een vertrouwenspersoon?

“Inderdaad, vertrouwen is echt de sleutel in zo’n relatie. Soms gaat het geweld ver en is het niet zo simpel om er tegenin te gaan, bijvoorbeeld als je leidinggevende het probleem is.”

Dat is niet zo makkelijk op te lossen?

“Zeker niet. Bovendien zijn er nog vaak gevallen dat de pester op post blijft en het slachtoffer van functie of dienst verandert. Als je praat met vrouwen op de werkvloer, zijn dat verhalen die regelmatig terugkomen. Soms gaat het zelfs zo ver dat ze ontslag nemen om uit een toxische werksituatie te ontsnappen. Dat zijn dingen waar wij attent voor moeten zijn en die we niet mogen aanvaarden. Iedereen moet zich toch min of meer comfortabel genoeg voelen om naar het werk te gaan en zijn of haar job te doen.”

GENDERWERKING: VROUWEN

De genderwerking bestaat nu 25 jaar. Wat doen jullie?

“Het uitgangspunt was en is nog steeds om vrouwen te versterken. Dat kan op verschillende manieren. We geven cursussen over hoe je moet omgaan met verandering op de werkvloer, hoe je je gedraagt tijdens vergaderingen en hoe je assertiever kan worden in een vergadering met allemaal mannen. We nemen deel aan de studiedagen van de genderwerkgroep van het Vlaams ACV en helpen mee aan de jaarlijkse actie van ‘Mirabel’, een organisatie die strijdt tegen alle vormen van geweld op vrouwen.”

10 miljard

10 miljard euro, zoveel budget is er volgens het ACV nodig om de energie-omslag te realiseren op publieke en semi-publieke plaatsen. Een nieuw op te richten Vlaamse Renovatiemaatschappij moet de Vlaamse overheid en lokale besturen samenbrengen om collectief projecten in de steigers te zetten. Dat stelde nationaal ACV-secretaris Ann Vermorgen voor in haar slotspeech op het Congres van het ACV.

De energiefacturen zijn vandaag maal tien gegaan, dus pleit het ACV ook voor een vertienvoudiging van het huidige budget van nog geen miljard euro dat de Vlaamse regering uittrekt voor renovatiepremies en andere stimulansen.

Waar moet die 10 miljard vandaan komen?

Uit recurrente middelen en investeringen. De Vlaamse regering is zelf pleitbezorger om productieve investeringen – die zichzelf op termijn terugbetalen – uit de begroting te laten. Een productievere investering dan de energie-omslag valt in deze tijden van klimaatverandering en uit de pan swingende energiefacturen moeilijk te bedenken.

Waarom een Vlaamse Renovatiemaatschappij?

Een Vlaamse Renovatiemaatschappij zou dienen als onderbouw voor de energietransitie bij lokale besturen, door de middelen en de bevoegdheden van beide niveaus te mobiliseren. Nu keuzes maken en massaal investeren is de beste garantie op onze welvaart, bepleitte Ann Vermorgen.

Om welke investeringen kan het allemaal gaan?

Van zonnepanelen en laadinfrastructuur in publiek beheer installeren op publieke en semi-publieke plaatsen, over de aanleg van grote collectieve hernieuwbare energienetten, tot grootschalige wijkrenovaties.

Tegelijk moet de Renovatiemaatschappij normen zetten op het gebruik van circulaire bouwmaterialen, ketentransparantie en werkbaar werk. Om zo een einde te maken aan de wijdverbreide praktijk van dubieuze onderaanneming.

Extra sociale bescherming

Daarnaast moet er op zeer korte termijn actie ondernomen worden om mensen extra sociaal te beschermen. De Vlaamse regering heeft de tools in handen om die te realiseren: via haar inkomensgerelateerde instrumenten zoals het Groeipakket en de huurpremie kan ze tijdelijk een energietoeslag voorzien. Om drama's te voorkomen moet onmiddellijk een verbod op gas- en elektriciteitsafsluitingen worden ingesteld. Ook huurders moeten beter ondersteund worden. ☘

“De gratis zomerconcerten zijn een goede zet van Stad Brugge om iedereen te laten genieten van muziek.”

WIE

Thomas Ceule, 19 jaar

KLANT BIJ

Stad Brugge

Organisator van het deels gratis festival Moods!

TEKST
Lauren Strubbe

FOTOGRAFIE
Thomas De Boever

Met het stadsfestival Moods! brengt Stad Brugge iedere zomer sfeer in de Brugse binnenstad. Begin augustus trad de Ivoriaan Tiken Jah Fakoly op op de Burg in het hartje van Brugge. Hij is een waar icoon in de reggaewereld en is wereldwijd bekend om zijn liedjes die gevoelige maatschappelijke thema's aansnijden. Thomas Ceule was er ook.

Thomas, misschien beter bekend onder zijn artiestennaam Smokey, is 19 jaar en is intensief bezig met muziek maken, schrijven en produceren. “Toen ik vijftien jaar was, lag ik wat in

de knoop met mezelf. Muziek was voor mij dé manier om mijn gevoelens te uiten en te delen met anderen. Vier jaar later heb ik al twee albums uitgebracht en een aantal singles. Ik vind het stadsfestival een heel leuk initiatief. De gratis zomerconcerten zijn een goede zet van Stad Brugge om iedereen te laten genieten van muziek. Ik heb hier al allerlei muziekgenres gehoord. Vanavond is het reggae. Muziek en cultuur zijn twee dingen die mensen dicht bij elkaar brengen. Het is trouwens fijn om eens muziek te beluisteren en te kunnen dansen zonder je blauw te betalen aan concerttickets.” ☘

“Alle weddeschalen stijgen met twee procent. Het gaat om de eerste koopkrachtverhoging in 20 jaar!”

TEKST
Timothy Puype

FOTOGRAFIE
Anton Coene

→ Toen er twintig jaar geleden een reorganisatie gepland was waar hij niet mee akkoord ging, trok Dirk naar zijn toenmalige baas. Hij kreeg als antwoord: ‘Je hebt gelijk, maar ik kan daar niets aan veranderen’. “De dag nadien ben ik lid én militant geworden bij ACV Openbare Diensten”, vertelt hij. Zoveel jaar later zet Dirk zich nog steeds keihard in voor het openbaar ambt.

Na maanden van onderhandelingen slaagden Dirk en zijn collega’s er onlangs in om een voorakkoord over loonsverhoging af te spreken met minister Petra De Sutter. Het zou de eerste zijn in 20 jaar. “Vanaf het begin van deze federale regering was er overlegbereidheid. Dat was bij de vorige regeringen wel anders. Ons voorgestelde pakket bestond uit kwantitatieve (financiële) en kwalitatieve (werkgerelateerde) eisen. Al snel bleek er geen geld voor een serieuze loonsverhoging.”

Enkel onderhandelen over kwalitatieve eisen heeft geen zin, vindt Dirk. “Dan doet de overheid te veel aan ‘cherry picking’, met andere woorden: ze kiezen de voordelen uit waar ze zelf het meeste bij winnen. Bijvoorbeeld rond thuiswerk. Het is de overheid die de regels bepaalt zonder te vertrekken vanuit het standpunt van haar medewerkers. In de teksten staat niet wanneer je mag deconnecteren en dus onbereikbaar zijn. Er staat enkel in wanneer je wél bereikbaar moet zijn.

Dirk Vande Sompele (55 jaar) is al bijna 20 jaar militant bij ACV Openbare Diensten. Hij werkt als teamchef bij de Federale Overheidsdienst Financiën.

Een argument voor sommige leidinggevenden om te eisen dat je binnen de volledige glijtijden beschikbaar blijft. Zo werkt het natuurlijk niet. Daarom hebben we de druk opgevoerd met acties.”

De doorbraak

Na verschillende stakingen en acties kwamen de onderhandelingen in een stroomversnelling. “De minister wilde een voorakkoord bereiken waaraan een budget gekoppeld was. Maar dat kwam er in eerste instantie niet. Na verder onderhandelen kwamen die budgettaire garanties er wel.”

Wat houdt dat extra budget dan in? “Het komt erop neer dat alle weddeschalen met twee procent stijgen. Het gaat om de eerste koopkrachtverhoging in 20 jaar! Maar het komt niet voor iedereen op hetzelfde moment. Niveaus C en D komen het eerst aan de beurt in 2023, daarna volgt niveau B in 2024. De hoogste lonen moeten het langste wachten: niveau A krijgt één procent extra in 2024 en nog eens één procent in 2025.”

Ook historisch: de federale ambtenaren krijgen eindelijk maaltijdcheques. Verder is er nog de al lang beloofde verhoging van de eindejaarstoelage voor iedereen, maar vooral de niveaus C en D profiteren daarvan. Ook de kantoorvergoeding wordt geïndexeerd. “Dat laatste is eerder symbolisch. De overheid bespaart niet enkel op energie, maar ze kunnen volledige kantoren verkopen omdat er zoveel thuisgewerkt wordt.”

OP STAP ...

Elke maand trekken we door Vlaanderen, op zoek naar opvallende verhalen bij de openbare diensten.

“Het is belangrijk dat de groet naar de Koning op het juiste moment gebeurt.”

VANDAAG: De generale repetitie van het Nationaal Defilé in het Militair Kwartier Majoor Housiau in Peutie.

PEUTIE

Het is kort na de middag als we het militair terrein in Peutie oprijden. Of we even onze identiteitskaart willen afgeven

aan het onthaal en een toelating voor onze wagen kunnen regelen. Natuurlijk.

Je krijgt niet elke dag zoveel militair vertoon van zo dichtbij te zien. Adjudant-chef Inge Cantryn is Public Affairs Officers bij de dienst Strategische Communicatie. Ze neemt ons samen met een ploeg van de RTBF en Het Nieuwsblad op sleeptouw. “Vandaag doen de grondtroepen een volledige doorloop van het defilé, weliswaar zonder de minister en de koninklijke familie. Eenheden uit het hele land zijn aanwezig. Er lopen ook veteranen en reservisten mee en een eenheid van Eurocorps.” Die laatste is een internationaal korps met militairen uit België, Luxemburg, Frankrijk, Duitsland, Spanje en Polen.

“Een deel van de Belgische militairen draagt al het nieuwe uniform. Tijdens het defilé stellen we de uniformen voor aan het grote publiek. Tegen eind dit jaar zul je ze meer en meer zien. We stellen ook nieuwe voertuigen voor. Tijdens het defilé leggen we dit jaar ook de nadruk op de internationale samenwerkingen, de jeugd die ook meemarcheert en de muziekkapellen.” Op de nationale feestdag zelf waren er uiteindelijk zo’n 2000 militairen aanwezig, inclusief die van de gemotoriseerde colonne en de militairen die het Feest in het Park verzorgen.

De schouwing van de troepen gebeurt op 21 juli traditiegetrouw door de koning, vandaag neemt luitenant Stéphane, Officier Protocol, de honneurs waar. Als coördinator leidt hij vandaag voor de tweede keer de militaire optocht in goede banen, dit jaar opnieuw zonder coronamaatregelen. “Vandaag heb ik een hele goede prestatie gezien en

dat maakt me wel fier. De voorbereidingen begonnen al in december vorig jaar. De doorloop vandaag is het ideale moment om nog extra aanwijzingen te geven aan de militairen die nu voor de eerste keer meelopen.”

Langs het parcours komen de militairen verschillende markers tegen, aangeduid met genummerde vlaggen. “Dan weten ze waar ze bijvoorbeeld het hoofd naar links moeten draaien of waar de koning wordt gegroet. Het is cruciaal dat die groet correct en op het juiste moment gebeurt”, geeft Stéphane nog mee. 🇳🇱

TEKST
Timothy Puype

FOTOGRAFIE
David Samyn

Steeds meer mensen vallen uit de boot als het om digitale toepassingen gaat. Digitale ongeletterdheid is dus een toenemend probleem, ook bij de overheid. Met de nodige stress als gevolg. ACV Openbare Diensten wil het tij helpen keren met deze vijf punten.

Iedereen toegang tot een digitale maatschappij

1 Digitalisering moet zorgen voor een betere dienstverlening

Digitalisering moet de mens voorop zetten en geen doel zijn op zich. Bedoeling is dat bij digitalisering het gebruiksgemak centraal staat. Een eenvoudige tool als Itsme is daar een goed voorbeeld van. Het geeft iedereen de mogelijkheid om op een laagdrempelige manier toegang te krijgen tot persoonlijke informatie bij de overheid. Als je ermee kan werken en de juiste middelen hebt tenminste. En dat is niet het geval bij iedereen. Daarom is het noodzakelijk om ook altijd op andere manieren bereikbaar te zijn als overheid.

2 Levenslang leren: digitale geletterdheid staat voorop

De overheid heeft nood aan werknemers die mee zijn en mee nadenken over kwaliteitsvolle dienstverlening. Daarom is digitale geletterdheid zo belangrijk en vinden wij het een taak van de overheid om daar volop op in te zetten. Zij moeten de nodige middelen en opleidingen voorzien zodat hun personeel mee kan met de nieuwste digitale technieken. Als vakbond blijven we dat probleem onder de aandacht brengen.

TEKST
Timothy Puype

ILLUSTRATIE
Vijsselaar en Sixma

ACV Openbare Diensten, sector Vervoer, zet momenteel een project op poten met De Lijn dat de digitale geletterdheid van hun medewerkers wil vergroten. Het doel: uitpluizen wat de digitale behoeften zijn van de medewerkers en op basis daarvan een een opleidingspakket op maat uitwerken. Zo kan elke medewerker, al van bij de aanwerving, op sleeptouw genomen worden om de juiste digitale skills te leren. Hoe je je dienstrooster digitaal kan raadplegen, bijvoorbeeld, nu je het niet langer op papier krijgt.

Ook binnen ACV lopen heel wat projecten om militanten en leden te ondersteunen. ACV Voeding en Diensten heeft een project met digibuddies. Dat zijn militanten die collega-militanten ondersteunen met digitale vragen. ACV Limburg gaat nog een stap verder met hun digi-ambassadeurs. Al onze leden kunnen op hen een beroep doen met vragen over digitale overheidsplatformen als Itsme, MyCarreer, MyHealth, MyPension ... De jonge militanten van ACV Openbare Diensten werken nu volop aan videomateriaal om collega-militanten te ondersteunen.

3 Onzekerheid rond technologie en privacy oplossen

Bij ons en onze leden leven veel vragen over het gebruik van geolokalisatie of camera's. Die verschaffen de werkgever belangrijke informatie over hun medewerkers, soms zelfs ongewild. En ook sociale media blijven een allesbehalve evident verhaal. Wat kan en wat mag?

Privacy is geen evidente materie en er zijn ook nog maar weinig rechterlijke uitspraken geweest waarop we ons kunnen baseren. Daarom geen brochure met vaak gestelde vragen, maar ontwikkelden we een 'levend' document dat continu aangepast wordt. Deze FAQ's zijn beschikbaar voor al onze militanten, spreek hen er zeker over aan als je met vragen zit.

De overheid heeft nood aan werknemers die mee zijn en mee nadenken over kwaliteitsvolle dienstverlening.

4 De focus van ACV Openbare Diensten verandert mee

Rond thuiswerk zijn al heel wat regels geschreven en op vele diensten goed-gekeurd. Wil je weten wat er allemaal in ons kader rond telewerk staat, spreek dan jouw ACV-militant aan.

Digitale ongeletterdheid, thuis of op kantoor, zorgt ook voor stress en in de ergste gevallen ook voor burn-outs. We werkten voor ons congres dan ook rond gericht omgaan met veranderingen in de organisatie en wat onze militanten op de werkvloer kunnen betekenen. Voor nieuwe technieken, systemen of materialen vragen we telkens een welzijnstoets. Denk aan mogelijke gezondheidsgevolgen van nanotechnologie, minuscule deeltjes die vaak in werkkleding gebruikt worden om ze sterker of waterdicht te maken. Daar is nog weinig onderzoek naar gebeurd.

5 Wat met de digitalisering bij ACV Openbare Diensten?

Ook bij ACV Openbare Diensten wordt verder gedigitaliseerd, zonder dat we de kwaliteit van onze syndicale werking uit het oog verliezen. We bieden daarom vormingen en begeleiding voor de militanten en medewerkers aan. We stapten al mee in het project rond de verantwoordelijke ledenopvolging (VELO) en binnenkort lanceert ACV een nieuwe applicatie. 📱

Wil je meer weten over digitalisering in de openbare sector? Ben je benieuwd naar de infosessies en webinars van ons ACV-Congres? Scan de QR-code om het dossier op onze website te bekijken.

In ons septembernummer van 2020 brachten we een confrontatie tussen toenmalig minister van Welzijn Wouter Beke en Jan Mortier, coördinator openbare zorgsector bij ACV Openbare Diensten. Tijdens de eerste coronagolf werden de woonzorgcentra bijzonder zwaar getroffen. Het artikel belichtte de problemen in de sector en hield een pleidooi voor een nieuw sociaal akkoord voor de Vlaamse zorg- en welzijnssectoren. Is er de voorbij twee jaar echt iets veranderd? We vroegen het aan Jan Mortier.

“Er is zeker wat veranderd. Twee jaar terug konden we onmogelijk inschatten dat corona nog meer dan anderhalf jaar ons leven zou domineren. Het leek alsof het ergste achter de rug was, daarom wilde de minister terugkeren naar de orde van de dag. Maar corona was helemaal niet voorbij. Op 30 oktober 2020 werd zelfs een tweede lockdown aangekondigd. Gelukkig werden eind december 2020 de eerste vaccins toegediend die zorgden voor een betere bescherming. Ondertussen is Wouter Beke opgevolgd door Hilde Crevits als minister van Welzijn.”

Legde de coronacrisis de decennialange onderfinanciering in de sector bloot?

“Zeker. Daarom hebben we deze crisis aangegrepen om een groot sociaal akkoord te onderhandelen. Na zware onderhandelingen bereikten we eind 2020

een voorakkoord voor een nieuw Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA6) dat we in de loop van 2021 verder in detail hebben uitgewerkt. Het akkoord voorziet in tal van maatregelen, zoals de verhoging van de koopkracht van het personeel, aanwerving van bijkomend personeel en andere kwaliteitsmaatregelen. Maar de uitdagingen blijven groot. We zien het akkoord eerder als een soort inhaalbeweging voor de jarenlange onderfinanciering en we zullen een nieuw eisencahier opstellen.”

De werkdruk blijft hoog en de personeelstekorten groot?

“Soms zijn er wel middelen maar worden de mensen niet gevonden. Begin juli 2022 hebben we met de sociale partners en minister Crevits afspraken gemaakt om de zij-instroom te bevorderen. Mensen die niet het juiste diploma hebben, zullen toch in zorg en welzijn kunnen starten om dan tijdens hun tewerkstelling de nodige opleiding te volgen. In de kinderopvang zijn er zeker bijkomende middelen nodig. We hebben daarover al overlegd met de Vlaamse regering. Het is nu afwachten wat de regering met onze voorstellen zal doen bij de opmaak van de begroting.”

ACV OPENBARE
DIENSTEN ORGANISEERT
OPLEIDING VOOR DE
PERSONEELSLEDEN VAN DE
FEDERALE OVERHEID

POSTBAK, SJT EN ABSTRACT REDENEREN

- 07/10/22 VAN 09u30 - 15u
- 24/10/22 VAN 09u30 - 15u
- 21/11/22 VAN 09u30 - 15u
- 28/11/22 VAN 09u30 - 15u
- 09/12/22 VAN 09u30 - 15u
- 16/12/22 VAN 09u30 - 15u

MONDELINGE TEST

- 11/10/22 VAN 09u30 - 15u
- 18/10/22 VAN 09u30 - 13u
- 08/11/22 VAN 09u30 - 13u
- 18/11/22 VAN 09u30 - 15u
- 01/12/22 VAN 09u00 - 13u
- 06/12/22 VAN 09u30 - 15u

Inschrijven kan enkel via
www.acv-federaleoverheid.be

TOT SLOT

Hemeltje, wat is er toch allemaal aan de hand?

Deze vraag heeft u zich wellicht de afgelopen jaren al herhaaldelijk gesteld en nog wellichter het antwoord daarop steeds schuldig moeten blijven. Dat geeft niet, het overkomt de besten, want, ga er maar eens aanstaan: financiële en nu ook energiecrisissen, pandemieën aller aard (verspreiding van corona- en fake newsvirussen) en als klap op de vuurpijl, alsof we er dit nog bij konden hebben: die verduivelde Poetin.

En wie schetst zijn eigen verbazing als blijkt dat deze kleine man met zijn veel te grote smoel er eigenhandig voor gezorgd heeft dat Europa en het Vrije Westen (dat zoekt

u maar op wat dat precies betekent) meer verenigd zijn dan ooit. En dat deze landen sneller dan gepland zelfs zullen vergroenen?

En dan moet het merkwaardigste nog komen, houdt u zichzelf maar eens goed vast. Het – daar kunt u het met uzelf toch wel over eens worden – neoliberale Europa wil nu zelfs de superwinsten aanpakken en, jawel, herverdelen onder de zwaarst getroffen. Ik hoor u al denken na het aanhoren van al deze gebeurtenissen: daar hoor ik nu ook bij.

Eén advies: achteraan aanschuiven. Maar dat bent u al gewoon.